

KARTA KURSU

Nazwa	MAKROSOCJOLOGIA 2
Nazwa w j. ang.	Macrosociology. Basic course 2

Koordynator	Dr hab. Andrzej Michalak	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Andrzej Michalak Dr Ewa Albińska Dr Tatiana Majcherkiewicz
Punktacja ECTS*	3 (st. stacjonarne), 4 (st. niestacjonarne)	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z kolejnymi zagadnieniami z zakresu makrosocjologii. Uczestnicy kursu będą kontynuować etap poznawania i przyswajania wiedzy w zakresie makrostruktur społecznych. Studenci będą także uczyli się precyzyjnego korzystania z wiedzy i pojęć z makrosocjologii przy opisie społeczeństwa, również podczas analizowania przyczyn i skutków różnych zjawisk oraz społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Zaliczenie kursu „Makrosocjologia 1”

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Student, który zaliczył przedmiot,	
	W1: zna typowe rodzaje makrostruktur społecznych oraz prawidłowości, które nimi rządzą.	K_W02
	W2: posiada wiedzę o człowieku, będącym podmiotem makrostruktur oraz funkcjonującym w ramach tych struktur.	K_W03
	W3: zna wiodące problemy społeczne współczesnego świata, szczególnie te, które odnoszą się do współczesnego społeczeństwa polskiego.	K_W06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Student, który zaliczył przedmiot potrafi:	
	U1: rozpoznawać, analizować i prognozować różne procesy i zjawiska społeczne. U2: sformułować i uzasadnić własne poglądy oraz opinie dotyczące współczesnych procesów i zjawisk społecznych w wymiarze makro.	K_U01, K_U02 K_U04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Student, który zaliczył przedmiot:	
	K1: docenia znaczenie dyskusji oraz niezależności myślenia. K2: prawidłowo identyfikuje różne procesy i zjawiska społeczne na płaszczyźnie makro; rozumie rolę badacza/socjologa w ich analizowaniu oraz interpretowaniu.	K_K01 K_K04, K_K02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład:

- wykład założonych problemów związanych z wielkimi strukturami społecznymi

Ćwiczenia:

- dyskusja
- projekt indywidualny –prezentacje multimedialne
- referat ustny

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X	X		X		X
W02						X	X	X	X		X		X
W03						X	X	X	X		X		X
U01						X	X	X	X		X		X
U02						X	X	X	X		X		X
K01						X	X	X	X		X		X
K02						X	X	X	X		X		X

Kryteria oceny	<p>Wykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązkowa obecność na zajęciach, - ocena końcowa – egzamin ustny. <p>Zaliczenie z ćwiczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obowiązkowa obecność na zajęciach – aktywność w dyskusji – prezentacja projektu indywidualnego i/lub wygłoszenie referatu
----------------	---

Uwagi	<p>Warunkiem przystąpienia do egzaminu (oprócz obecności na zajęciach: wykłady i ćwiczenia) jest zaliczenie ćwiczeń.</p> <p>Zajęcia online – szczegóły ustalane na bieżąco.</p>
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY:

- 1.Społeczeństwo pogranicza.(1 godz.)
- 2.Zbiorowości terytorialne (2 godz.)
- 3.Pluralizm społeczny (2 godz.)
- 4.Społeczeństwo ryzyka a kryzys społeczny (2 godz.)
- 5.Rozwój społeczny a modernizacja (2 godz.)
- 6.Społeczeństwo obywatelskie (2 godz.)
- 7.Społeczna gospodarka rynkowa (2 godz.)
- 8.Współczesne społeczeństwo polskie (2 godz.)

AUDYTORIUM:

- 1.Spotkanie organizacyjne.
- 2.Społeczeństwo masowe.
3. Środki masowego przekazu.
4. Instytucja totalna. Przykłady instytucji totalnych.
5. Utopia – definicja, przykłady.
6. Antyutopia oraz dystopia – definicje, przykłady.
- 7.Trauma zmiany społecznej.
8. Ład społeczny oraz konflikt społeczny.
9. Kryzys społeczno-ekologiczny.
10. Społeczeństwo ryzyka.
11. Społeczeństwo konsumpcyjne.
12. Społeczeństwo ekologiczne. Aktywność społeczna na rzecz ochrony środowiska.
13. Społeczeństwo wiedzy. Społeczeństwo informacyjne.

14. Człowiek, społeczeństwo przyszłości.
15. Zaliczenie zajęć.

Studia niestacjonarne:

1. Ubóstwo, bieda, podklasa, prekariat.
2. Inteligencja.
3. Klasa średnia oraz nowe klasy.
4. Naród, nacjonalizm, grupy etniczne.
5. Płeć a zróżnicowanie społeczne i nierówności społeczne.
6. Ruchliwość społeczna.
7. Stratyfikacja klasowa w Polsce.

Wykaz literatury podstawowej

- Beck U., *Spółeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności*, Warszawa 2002.
- Budyta-Budzyńska M., *Socjologia narodu i konfliktów etnicznych*, Warszawa 2013.
- Domański H., *Struktura społeczna*, Warszawa 2007.
- Giddens A., *Socjologia*, Warszawa 2004.
- Giddens A., *Socjologia. Kluczowe idee*, Poznań 1998.
- Giddens A., *Stanowienie społeczeństwa*, Poznań 2003.
- Haman J., *Demokracja. Decyzje. Wybory*, Warszawa 2003.
- Kolasy-Nowak A., Styk J., *Zjawiska i struktury społeczne w okresie zmian systemowych*, Lublin 2002.
- Krawczyk Z., Morawski W., (red.), *Socjologia. Podstawowe problemy*, Warszawa 1991.
- Krzysztofek K., Szczepański M., S., *Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych*, Katowice 2002.
- Kurcz. Z., *Polskie pogranicza w procesie przemian*, Wrocław 2017.
- Luhmann N., *Systemy społeczne. Zarys teorii ogólnej*, Kraków 2007.
- Markowski D., *Wielkie struktury społeczne*, Tyczyn 2000.
- Markowski D., *Wielkie struktury społeczne. Teoria-realia*, Tyczyn 2002.
- Marody M. (red.), *Wymiary życia społecznego. Polska na przełomie XX i XXI wieku*, Warszawa 2002.
- Mendras H., *Elementy socjologii*, Wrocław 1989.
- Milian L., *Rynek i zmiany społeczne. Częstochowa 2003*.
- Porta d. D., Diani M., *Ruchy społeczne. Wprowadzenie*. Kraków 2009
- Szacka B., *Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2003.
- Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Warszawa 2003.
- Szymczyk J., *Instytucje, procesy i systemy społeczne: makrosocjologia*, Lublin 2018.
- Turowski J., *Socjologia. Wielkie struktury społeczne*, Lublin 2000.
- Woźniak R., *Socjoglobalistyka. Problemy i konsekwencje*, Koszalin 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Antoszewski A., Herbut R., *Demokracje zachodnioeuropejskie. Analiza porównawcza*, Wrocław 1997.
- Bruce S., *Socjologia*, Sopot 2012.
- Castells M., *Spółeczeństwo sieci*, Warszawa 2008.
- Drucker P.F., *Spółeczeństwo postkapitalistyczne*, Warszawa 1999.
- Dziubka K., *Spółeczeństwo obywatelskie. Wybrane aspekty ewolucji społeczeństwa*, Wrocław 1997.
- Grabowska M., Szawiel T., *Budowanie demokracji. podziały społeczne, partie polityczne i społeczeństwo obywatelskie w postkomunistycznej Polsce*, Warszawa 2001.
- Jałowiecki B., *Spółeczna przestrzeń metropolii*, Warszawa 2000.
- Jarosz M. (red.), *Transformacja, elity, społeczeństwo*, Warszawa 2007
- Michalak A., Sakson A., Stasienuk Ż., *Polskie Ziemie Zachodnie. Studia socjologiczne*, Poznań 2011.
- Mokrzycki E., Rychard A., Zybertowicz A., *Utracona dynamika. O niedojrzałości polskiej demokracji*,

Warszawa 2002.

Polakowska-Kujawa J., *Współczesna Europa w procesie zmian. Wybrane problemy*, Warszawa 2006 9.

Stiglitz J.E., *Globalizacja*, Warszawa 2005.

Styk J., *Socjologia diagnozy współczesnych przemian społecznych; studia wybranych tendencji*, Lublin 2008.

Sztompka P., Kucia M., *Socjologia. Lektury*, Kraków 2005.

Wątroba W., *Spoleczeństwo konsumpcyjne*, Wrocław 2009.

Muszyński J., *Spoleczeństwo informacyjne*. Szkice politologiczne, Toruń 2006.

Zarzewny J., *Wybrane procesy społeczne i ekonomiczne rozwoju Polski na przełomie XX i XXI wieku*, Legnica 2004.

Zajęcia niestacjonarne:

Domański Henryk (1999) *Klasa średnia*, s. 18-26: Encyklopedia Socjologii t. 2, Warszawa, Oficyna Naukowa,
Domański Henryk (2011) „*Nierówności płci w latach 1982-2008*”, s. 251-266, Gender w społeczeństwie polskim (red.) K. Slany, J. Struzik, K. Wojnicki, Wydawnictwo NOMOS.

Domański Henryk (2017) Stratyfikacja klasowa w Polsce: 1982–2015, s. 16-39 [w:] *Klasy w Polsce Teorie, dyskusje, badania, konteksty* Maciej Gdula, Michał Sutowski (red.), Warszawa: Instytut Studiów Zaawansowanych.

Domański Henryk (2007) *Struktura społeczna*, rozd. 7: Nowe klasy, s. 104 –116, rozd. 12 „Ruchliwość społeczna”, s. 194-201, rozd. 13. „Funkcje nierówności”, s. 216-231, i rozd. 16. „Legitymizacja nierówności”, s. 274-294, Warszawa Wydawnictwo Naukowe, Scholar.

Furedi Frank (2008) *Gdzie się podzieli intelektualisci*, rozdz. 1. Dewaluacja intelektu, s. 31-55, Warszawa, PiW.

Gdula Maciej (2017) Pożytki z klasowości. Klasy w Polsce i szanse zmiany społecznej, s. 136-161 [w:] *Klasy w Polsce Teorie, dyskusje, badania, konteksty* Maciej Gdula, Michał Sutowski (red.), Warszawa: Instytut Studiów Zaawansowanych.

Karolak Mateusz (2020) Społeczno-ekonomiczne konteksty prekaryzacji pracy młodych w Polsce, s. 49-72, [w:] Adam Mrozicki, Jan Czarzasty (red.) *Oswajanie niepewności. Studia społeczno-ekonomiczne nad młodymi pracownikami sprekaryzowanymi*.

Kurczewska Joanna (1998) *Inteligencja*, s. 337-343, Encyklopedia socjologii, Warszawa: Oficyna Naukowa.

Szacka Barbara (2003) *Wprowadzenie do socjologii*, rozd. 9. “Naród”, s. 237-271; rozd. 15, “Różnice płci jako różnice społeczne”, s. 345-363. Warszawa: Wydawnictwo Oficyna Naukowa.

Tarkowska Elżbieta (2006) „Ubóstwo i wykluczenie społeczne. Koncepcje i polskie problemy”, s. 319-365, [w:] *Współczesne społeczeństwo polskie dynamika zmian*, Wasilewski Jacek (red.), Warszawa Wydawnictwo Naukowe, Scholar.

Wasilewski Jacek (2006) „Formowanie się struktury społecznej”, s. 47- 100, [w:] *Współczesne społeczeństwo polskie dynamika zmian*, Wasilewski Jacek (red.), Warszawa: Wydawnictwo Naukowe „Scholar”.

Żarnowski Janusz (2008) *Intelektualiści* Encyklopedia socjologii, s. 334-337, Warszawa: Oficyna Naukowa.

Żeromski Stefan (1973) *Silaczka*, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/silaczka.pdf>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		90

Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	3
---	---

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4